

Idealistisk og materialistisk historiesyn

Hvad er de vigtigste drivkræfter for forandring?

Idealistisk historiesyn: Historikere (og mennesker i almindelighed), der mener, at ideer, ideologier og kulturelle strømninger er centrale, kan siges at have et idealistisk historiesyn. Det idealistiske historiesyn har typisk været dominerende blandt borgerlige historikere. Der har også været en tendens til, at disse historikere har lagt stor vægt på enkeltindviders betydning (fokus på aktører).

Eksempel 1: *“Den nationalliberale politiker Orla Lehmann, der var inspireret af tyske og franske tænkere, blev med sine fremsynede ideer om folkesuverænitæt og en fri forfatning central for skiftet fra enevælde til demokrati i Danmark.”*

Materialistisk historiesyn: Hvis man derimod lægger vægt på sociale, økonomiske og magtmæssige forhold og interesser i et samfund som drivkraft for forandring, har man et udpræget materialistisk historiesyn. Det materialistiske historiesyn har typisk været dominerende især blandt venstreorienterede historikere.

Eksempel 2: *“Skiftet fra enevælde til folkestyre i Danmark var et produkt af, at borgerskabet og bønderne havde oplevet en velstandsstigning siden udenrigshandelens opblomstring og landboreformerne i 1700-tallet. Deres nye økonomiske stilling medførte et krav om politisk indflydelse.”*